

AGENȚIA SERVICII PUBLICE A REPUBLICII MOLDOVA
PUBLIC SERVICES AGENCY OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

MD-2012, mun. Chișinău, str. Aleksandr Pușkin, nr. 42

42 Aleksandr Pushkin str., MD-2012 Chisinau

tel.: +373 22 50 46 54, fax: +373 22 21 22 59, e-mail: asp@asp.gov.md, web: asp.gov.md

20.09.2023

Nr. 01/1528

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

Cancelaria de stat

Referitor la examinarea repetată a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (*stimularea dezvoltării și utilizării serviciilor electronice*) (*numărul unic 313/MDED/AGE/2023*) vă comunicăm următoarele:

Agenția Servicii Publice a elaborat și a înaintat Cancelariei de Stat proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, înregistrat cu numărul unic 744/CS/ASP/2023.

Ca urmare a examinării ambelor proiecte care prevăd amendarea Legii nr.273/1994 au fost stabilite unele divergențe de ordin conceptual referitoare la regimul juridic al cărții de identitate și al buletinului de identitate digital, care au fost puse în discuție în cadrul ședinței de lucru a reprezentanților Agenției Servicii Publice și ai Agenției de Guvernare Electronică ce a avut loc la 19.09.2023.

În cadrul ședinței pentru a corela normele referitoare la regimul juridic al cărții de identitate și al buletinului de identitate digital, la art. II din proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (*numărul unic 313/MDED/AGE/2023*) care prevede amendarea Legii nr. 273/1994 de comun acord s-a convenit asupra următoarelor.

1. De exclus toate normele referitoare la regimul juridic al buletinului de identitate digital, și anume:

- 1) la pct. 2 care prevede amendarea art. 3 de exclus:
 - a) completările la litera m) din alineatul (5);
 - b) completările cu alineatele (5³), (5⁴) și (10³);
- 2) la pct. 4 care prevede amendarea art. 4 de exclus:
 - a) amendamentele propuse la alineatele (1³), (1⁴) și (1⁹);
 - b) completările cu alineatele (6) și (7);
- 3) la pct. 5 care prevede amendarea art.5 de exclus.

2. Punctul 4 care prevede amendarea art. 4 de completat cu alineatul cu următorul cuprins:

„alineatul (5) se completează cu alineatul al treilea cu următorul cuprins:

„La solicitarea cetățeanului Republicii Moldova cu capacitate deplină de exercițiu, care deține buletin de identitate sau buletin de identitate electronic valabile și care se poate identifica electronic, utilizând servicii de încredere calificate, prin intermediul aplicației guvernamentale integrate a serviciilor electronice, poate fi generat buletinul de identitate digital. Modul de generare și regimul juridic de utilizare a buletinului de identitate digital este stabilit de Guvern.”.

3. Normele referitoare la modul de generare și regimul juridic al buletinului de identitate digital corelate la normele referitoare la regimul juridic al buletinului de identitate al cetățeanului Republicii Moldova, inclusiv electronic (ulterior carte de identitate) de expus în hotărâre de Guvern, elaborată în acest sens.

Director

Digitally signed by Eșanu Mircea
Date: 2023.09.20 15:54:19 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Mircea EȘANU

AGENȚIA SERVICII PUBLICE A REPUBLICII MOLDOVA
PUBLIC SERVICES AGENCY OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

MD-2012, mun. Chișinău, str. Aleksandr Pușkin, nr. 42

42 Aleksandr Pushkin str., MD-2012 Chisinau

tel.: +373 22 50 46 54, fax: +373 22 21 22 59, e-mail: asp@asp.gov.md, web: asp.gov.md

18.05.2023

Nr. 01/0744

18-69-4649

02.05.2023

**Ministerul Dezvoltării Economice
și Digitalizării**

Cancelaria de Stat

Ca urmare a examinării *proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (stimularea dezvoltării și utilizării serviciilor electronice)* (**număr unic 313/MDED/AGE/2023**), în limita competențelor funcționale, comunicăm susținerea acestuia cu următoarele propuneri și sugestii:

Art. II. – Legea nr. 269/1994 cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova:

Se propune următoarea redacție:

„Art. II. – Legea nr.269/1994 cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.6, art.54), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 1:

la alineatul (2) după textul „desemnat prin declarație de către reprezentantul legal” se introduce textul „, creată în cadrul Registrului împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice ori”;

la alineatul (3) după textul „declarația eliberată de unul dintre părinți,” se introduce textul „prin intermediul Registrului împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice ori”;

la alineatul (4), după textul „consimțământul, exprimat prin declarație, al ambilor părinți” se introduce textul „, creată în cadrul Registrului împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice ori”.

2. Articolul 4:

la alineatul (3), cuvintele „în scris” se substituie cu textul „în scris sau prin mijloacele electronice de comunicare”.

Art. III. – Legea nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte:

1) Suplimentar se propun următoarele modificări:

”Articolul 2:
alineatul (13), se abrogă.”

Temei: Prevederile actuale ale art. 2 alin. (13) care se referă la procesele votării nu se încadrează organic în obiectul de reglementare al Legii nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte.

Această normă se regăsește la art. 78 alin. (6) lit. c) din Codul electoral nr.325/2022 (în vigoare din 01.01.2023):

„**Articolul 78. Efectuarea votării**

.....(6) *Votarea se efectuează, conform procedurii stabilite de Comisia Electorală Centrală, în baza unuia dintre următoarele acte de identitate:*

.....c) *pașaportul cetățeanului Republicii Moldova, inclusiv cu termen de valabilitate expirat.*”.

2) Referitor la modificările propuse în punctul 1 și punctul 3 – la art. 3 alin. (1¹) lit. f), alin. (1²), alin. (5) lit. k) și la art. 5 alin. (1) lit. f) cu privire la eliberarea buletinului de identitate provizoriu persoanelor care renunță la numărul de identificare de stat, se propune următoarea redacție:

„Articolul 3:

la alineatul (1¹), litera f) se abrogă;

la alineatul (1²), textul „, iar pentru persoanele care renunță la numărul de identificare de stat – pe termen de 10 ani”, se exclude;

la alineatul (5) litera k), enunțul „Această informație nu se indică în buletinul de identitate provizoriu al persoanei care renunță la numărul de identificare de stat”, se exclude;

Articolul 5:

la alineatul (1):

lit. b), textul „schimbate sau modificate nelegitim ori date”, se exclude;

lit. c), după cuvintele „reglementate legal” se completează cu textul „, schimbate sau modificate ilegal”;

litera f), se abrogă.”

Temei: Pentru un spor de precizie normativă în contextul completării articolului 5 cu alineatul (1¹) de către autorii proiectului de lege. Astfel, lit. b) va reglementa situația în care actul devine nevalabil ca urmare a schimbării datelor cu caracter personal în condițiile prevederilor legale (înregistrarea căsătoriei, divorțului etc.) și care urmează să fie preschimbat, iar lit. c) va prevedea situațiile în care actul de identitate se consideră nevalabil pe motiv că a fost

obținut ilegal, prin fraudă (prezentare de documente de stare civilă false/falsificate, furt de identitate).

Temei pentru abrogarea lit. f):

Cadrul normativ pertinent

a) Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative

„Articolul 3. Principiile activității de legiferare

(1) La elaborarea unui act normativ se respectă următoarele principii:

a) constituționalitatea;”

b) Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29.07.94

„Articolul 16

Egalitatea

... (2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

c) Legea nr. 71/2007 cu privire la registre

„Articolul 19. Condiții generale de ținere a registrelor

(10) Datele registrelor de stat trebuie integrate între ele. Integrarea registrelor se realizează prin utilizarea identificatorilor unici ai obiectelor registrului, codificarea valorilor de date cu utilizarea clasificatorilor, cuprinși în sistemul de stat al clasificatorilor, și asigurarea accesului la datele altor registre, în conformitate cu legea.”

La 10.11.2021 au intrat în vigoare amendamentele operate la art. 25 alin. (1) din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre prin legea nr.143/2018 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, potrivit cărora registrele sunt ținute în exclusivitate în forma electronică.

Respectiv, ținerea evidenței persoanelor care renunță la numărul de identificare de stat urmează să fie asigurată în exclusivitate în forma electronică prin Registrul de stat al populației.

Atestăm conflict de norme între norma generală referitoare la condițiile generale de ținere a registrelor, stipulată la art. 19 alin. (10) din Legea nr.71/2007 cu privire la registre și norma specială din art. 3 alin. (1¹) lit. f) din Legea nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, care prevede eliberarea buletinului de identitate provizoriu persoanei care renunță la numărul de identificare de stat.

Excluderea de facto a înscrisului din conținutul buletinului de identitate provizoriu nu exonerează de iure titularul acestuia de la înregistrarea și ținerea evidenței lui în Sistemul informațional automatizat „Registrul de stat al populației” în baza identificatorului unic - numărul de identificare de stat (IDNP). Prin urmare, persoana trebuie să dețină un act de identitate conform, care să conțină toate elementele identificatoare de bază ale acesteia prevăzute de legea statului emitent.

Totodată, în cazul acceptării propunerii respective se impune completarea art. XII din proiectul de lege supus avizării cu clauza referitoare la valabilitatea buletinelor de identitate provizorii eliberate fără IDNP până la data intrării în

vigoare a modificărilor respective (*rămân valabile potrivit termenului de valabilitate al acestora, dacă nu intervin alte situații în care potrivit prevederilor legale acestea devin nevalabile ori se stabilește data limită până la care urmează să fie preschimbate*). Ca urmare va fi necesar de completat în acest sens și Nota informativă la proiect, unde se va expune explicit cum rămâne cu persoanele care posedă buletin de identitate provizoriu fără IDNP și perioada de timp în care acestea vor fi luate în evidență în Registrul de stat al populației (*circa 3000 de persoane*).

Riscuri generate de dezacordul persoanelor vizate față de prevederile legale respective din convingeri personale și religioase:

a) refuzul acestora la prelucrarea automatizată a datelor sale cu caracter personal;

b) lipsa evidenței automatizate a acestora în Registrul de stat al populației, precum și în alte registre de stat;

c) refuzul acestora de a obține buletinul de identitate al cetățeanului Republicii Moldova pe suport de cartelă din policarbonat (CA) și, ca urmare încălcarea prevederilor articolelor 7 și 8 din Legea nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, precum și ale altor acte normative referitoare la obligația de a deține și de a prezenta buletinul de identitate;

d) nemulțumiri manifestate sub forma pasivă (*demersuri, sesizări, petiții*) sau sub formă de protest (*întruniri stradale*).

3) ”Articolul 3³:

la alin. (10), după cuvintele „în scris” se completează textul „sau prin mijloacele electronice de comunicare”.”

Art. VI. - Legea nr. 71/2007 cu privire la registre

punctul 2, la alineatul (2), cifra „(2)” de substituit cu cifra „(1)”.

Art. VII. - Legea nr. 131/2007 privind siguranța traficului rutier

la punctul 1, textul „dispune de permis de conducere generat electronic” de substituit cu textul „dispune de permis de conducere digital generat”.

Art. VIII. - Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali

1) Potrivit art. 6 alin. (1) al *Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător*, plățile pentru actele permissive eliberate întreprinzătorilor de către autoritățile administrației publice și alte instituții cu funcții de reglementare și control se stabilesc prin legi, cu indicarea actului și a mărimii taxei pentru aceste acte.

Totodată, potrivit art. 24 alin. (8) al *Legii nr. 234/2021 cu privire la serviciile publice*, nomenclatorul serviciilor publice cu plată prestate de către autoritățile/instituțiile publice bugetare și mărimea tarifelor la servicii se

stabilesce de către Guvern sau, după caz, de către autoritățile administrației publice locale, în funcție de bugetul de la care se finanțează autoritatea/instituția respectivă. În condițiile pct. 3 al Statutului Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr.314/2017 privind constituirea Agenției Servicii Publice*, Agenția are autonomie financiară și deține conturi bancare în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor.

Prin urmare, la punctul 1, propunerea modificării alin. (1) al art. 4 din *Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali* nu se acceptă.

În textul propunerii de modificare a art. 4 alin. (3) din *Legea nr.220/2007*, cuvântul „plăți” de substituit cu cuvântul „taxe”, întrucât potrivit art. 54 alin. (1) lit. c) din *Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative*, terminologia utilizată la elaborarea actului normativ este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative.

2) La punctul 3, art. 14 alin. (1) urmează să fie completat cu textul „, iar la solicitarea expresă a beneficiarului se eliberează pe suport de hârtie.” În conformitate cu prevederile art. 4 lit. h), art. 18 alin. (2) și art. 25 alin.(1) lit. c) ale *Legii nr.234/2021 cu privire la serviciile publice*, prestarea serviciilor publice se asigură în mod prioritar în formă electronică, concomitent cu aplicarea principiului de prestare a serviciilor publice prin căi multiple, respectiv în condițiile existenței atât a modalităților fizice, cât și a celor electronice. Astfel, beneficiarul de servicii publice este în drept să solicite și să beneficieze de servicii publice și să obțină rezultatul prestării acestora în formă electronică și/sau pe suport de hârtie, la alegere.

Mai mult decât atât, excluderea posibilității de a putea fi solicitate documentele pe suport de hârtie contravine pct. 15 din *Directiva UE 2019/1151 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 de modificare a Directivei (UE) 2017/1132 în ceea ce privește utilizarea instrumentelor și a proceselor digitale în contextul dreptului societăților comerciale*.

Ca urmare a modificărilor propuse este necesar de revăzut și procedura ținerii dosarelor persoanelor juridice, a sucursalelor acestora, precum și a întreprinzătorilor individuali, în prezent reglementată de art. 15 și art. 28 al *Legii nr. 220/2007*.

3) La punctul 6, textul „*Legii nr. 91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic*” de substituit cu textul „*Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronica și serviciile de încredere*”.

Art. X - *Legea nr.142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate*

Potrivit punctului 5., se propune completarea *Legii nr.142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate* cu articolul 6¹.

Astfel, alineatul (1) al articolului respectiv prevede că „Datele preluate din registrele de stat prin intermediul platformei de interoperabilitate sunt date primare, cu un nivel de încredere ridicat, au caracter oficial și sunt utilizate de autoritățile și instituțiile publice în exercitarea atribuțiilor prevăzute de lege, precum și de persoanele fizice și persoanele juridice la efectuarea tranzacțiilor.”

Considerăm necesar de a menționa că, cadastrul bunurilor imobile s-a creat, în cea mai mare parte, prin înregistrarea primară masivă. Înregistrarea primară masivă, potrivit art. 55 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr.1543/1998 și Hotărârea Guvernului nr. 1030/1998 despre unele măsuri privind crearea cadastrului bunurilor imobile, presupune înregistrarea bunurilor și a drepturilor în baza actelor prezentate de autorități, fără cererea titularilor de drepturi.

Înregistrarea primară masivă a demarat în anii 1999-2000, în cea mai mare parte documentele pentru înregistrarea primară masivă au fost furnizate de către autoritățile publice locale, dar și de către Departamentul Privatizării, fără date complete de identitate (ziua, luna, anul nașterii, numărul de identificare de stat), înregistrarea în registru efectuându-se fără astfel de date. Cadrul normativ prevedea că dacă în cadrul înregistrării primare masive organul cadastral teritorial nu dispune de date privind data, luna, anul nașterii sau codul personal al proprietarului bunului imobil, înregistrarea se efectuează fără astfel de date. Aceste date se vor înscrie în registru ulterior în procesul perfectării tranzacțiilor ulterioare. Respectiv, la adresarea persoanei, inclusiv în cazul solicitării extrasului din registrul bunurilor imobile, se identifică titularul, se concretizează datele de identitate, pentru a fi înscrise în registrul bunurilor imobile.

La fel, menționăm că în primii ani de creare a cadastrului bunurilor imobile, registrul bunurilor imobile se ducea manual, pe fișiere de hârtie. Actualmente, registratorul verifică suplimentar în procesul de eliberare a extrasului dacă toată informația din registrul ținut pe hârtie până în anul 2006 a fost transcrisă în sistemul informațional.

Respectiv, în cazul informației din registrul bunurilor imobile incluse în cadrul înregistrării masive, precum și în cazul informației din registrul bunurilor imobile incluse până în anul 2006, dacă nu au avut loc tranzacții ulterioare, informația din registrul bunurilor imobile fără o verificare suplimentară, la această etapă, nu poate fi pusă la baza efectuării tranzacțiilor, existând riscul ca informația să fie incompletă sau imprecisă. Menționăm că în cadrul subdiviziunii competente în domeniul cadastrului al ASP, anual se realizează proiecte pentru îmbunătățirea datelor din registrul bunurilor imobile, dar verificarea tuturor datelor necesită timp. Mai mult ca atât, pentru bunurile înregistrate în cadrul înregistrării primare masive, dacă nu au avut loc tranzacții ulterioare, identificarea exactă a proprietarului și înscrierea datelor de identitate poate fi executată doar cu prezența cetățeanului.

Art. XII

alin. (1) de expus în următoarea redacție:

„(1) Prezenta lege intră în vigoare în termen de 2 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția normelor articolelor care intră în vigoare la 1 ianuarie 2024, și anume:

- III, referitoare la reglementarea regimului juridic al buletinului de identitate digital al cetățeanului Republicii Moldova,
- IV, VI, VII, X și XI.”

De menționat că termenul preconizat în proiect de 2 luni este prea restrâns pentru a pune în circulație tipurile noi de acte digitale, pe motiv că este un proces complex care implică mai multe activități, și anume:

a) de ordin normativ-juridic: reglementarea tuturor proceselor legate de ciclul de viață a actelor digitale (*generarea, înregistrarea, evidența în sistemele informaționale ale ASP, utilizarea, anularea etc.*) – elaborarea și aprobarea în acest sens a proiectelor hotărârii Guvernului cu privire la modificarea actelor normative aferente (*HG nr.125/2013, HG nr.333/2002, HG nr.1047/1999, HG nr.1058/2002 etc.*);

b) de ordin tehnic: dezvoltarea sistemelor informaționale aferente și integrarea lor cu aplicația guvernamentală integrată a serviciilor electronice, pentru asigurarea generării, ținerii evidenței actelor digitale în registrele de stat și actualizării statutului acestora;

c) de ordin informativ: acțiuni legate de utilizarea actelor digitale: pentru identificare la prestarea serviciilor publice; verificarea autenticității datelor la prezentarea acestuia la cererea reprezentanților oficiali ai autorităților publice abilitate prin lege să legitimeze persoanele fizice etc.

Director

Mircea EȘANU

Digitally signed by Eșanu Mircea
Date: 2023.05.18 17:46:51 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Sorina Șarcanean, 022 50 45 97
Svetlana Rotaru, 022 50 47 51
Serghei Barbarii, 022 50 48 34
Inga Grecu-Stavila, 022 20 76 43
Elena Ceban, 022 20 78 58

SERVICIUL TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ȘI SECURITATE CIBERNETICĂ

MD-2012 mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1 IDNO 1003600096694
tel.: + 373 22 820 900, fax: + 373 22 250 522 e-mail: stisc@stisc.gov.md, itsec@itsec.gov.md

18.05.2023

1.4/703/23

La nr. 18-69-4649 din 02.05.2023

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

Copie: Cancelaria de Stat

Prin prezenta, în ordinea examinării proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (stimularea dezvoltării și utilizării serviciilor electronice) (**număr unic 313/MDED/AGE/2023**), Instituția Publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, comunică despre susținerea acestuia cu următoarele propuneri.

Pentru **art. I**, în contextul propunerilor de modificare a Legii nr. 173/1994 privind modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale¹, propunem să fie ajustate și prevederile art. 1 alin. (5) din aceasta și anume să fie aduse în concordanță cu prevederile art. 56 alin. (1) din Legea Nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

La **art. III**, propunerea de modificare a Legii nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, la pct. 2, *Articolul 4 alin. (1⁴)* textul „ce conține mijloacele semnăturii electronice și certificatele cheilor publice” se va substitui cu cuvântul „electronic” întrucât Legea 273/1994 utilizează noțiunea de buletin de identitate electronic, considerăm necesar în acest context a se folosi această noțiune.

La **art. VIII**, propunerea de modificare a Legii 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, pct. 3, *art. 14 alin. (1)* „(1) Decizia de înregistrare se emite în format electronic.”, considerăm necesar a se revedea oportunitatea emiterii documentului doar în format electronică.

Digitally signed by Corețchi Alexandru
Date: 2023.05.18 14:58:34 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Cu respect,

Director

Alexandru COREȚCHI

Agenția Informațională de Stat

Strada Pușkin, 22, et. 3, MD 2012
Chișinău, Republica Moldova
Tel / Fax +373 22 23 34 28, anticamera@moldpres.md
www.moldpres.gov.md

Nr. 156.

din 4 mai 2023.

Către Ministrul Dezvoltării Economice și Digitalizării,

Domnului Dumitru Alaiba

Mult stimate Domnule Ministru,

La data de 2 mai curent, Instituția Publică Agenția Informațională de Stat „Moldpres” a recepționat scrisoarea de la Cancelaria de Stat Nr. 18-69-4649, prin care a solicitat avizarea proiectului de hotărâre cu privire la *aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (stimularea dezvoltării și utilizării serviciilor electronice) (număr unic 313/MDED/AGE/2023)*, autor - Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării/Agencia de Guvernare Electronică, prin care solicită expunerea avizului în termen de 10 zile.

În urma examinării proiectului cu privire la *aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative* am depistat că se propune ca „*partea I-V în format electronic a Monitorului Oficial să fie puse la dispoziția tuturor utilizatorilor în mod gratuit, permanent, pe pagina web oficială, în varianta pentru citire și imprimare*”. Acest lucru ar reieși că, IP AIS „Moldpres” nu va mai avea capacitatea să presteze serviciile de abonarea la Monitorul Oficial și nici perceperea taxelor pentru partea a IV-V, care sunt în prezent contra-cost, iar partea I-III sunt în format gratuit și deschis pentru toți cetățenii.

În contextul dat, aprobarea unor asemenea prevederi vor aduce prejudicii considerabile IP AIS „Moldpres”, întrucât, în prezent, bugetul Agenției, în totalitate la autogestiune, precum și funcționalitatea acesteia, se bazează anume pe veniturile din încasările pentru editarea, abonarea și comercializarea Monitorului Oficial, ceea ce ar periclita serios exercitarea de către instituția noastră a misiunilor sale de baza, instituite normativ, de informare a opiniei publice referitoare la activitatea organelor de stat și de publicare a actelor oficiale ale țării noastre.

Domnule Ministru, Alaiba

Reieșind din cele expuse mai sus, solicit respectuos o **întrevedere cu Dumneavoastră pentru ziua de miercuri, 11 mai**, unde vă voi comunica mai multe detalii la acest subiect, pentru a încerca de a reexamina prevederea dată prin care se va impune ca „*părțile I-V ale ediției în format electronic a Monitorului Oficial să fie puse la dispoziția tuturor utilizatorilor în mod gratuit, permanent, pe pagina web oficială, în varianta pentru citire și imprimare*”.

Cu înaltă considerație, îmi pun speranța că veți da curs solicitării mele.

Directorul IP AIS „Moldpres”,

Petru BEREGOI

Digitally signed by Beregoi Petru
Date: 2023.05.04, 15:45:39 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

SERVICIUL TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ȘI SECURITATE CIBERNETICĂ

MD-2012 mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1 IDNO 1003600096694
tel.: + 373 22 820 900, fax: + 373 22 250 522 e-mail: stisc@stisc.gov.md, itsec@itsec.gov.md

22.06.2023

1.4/815/23

La nr. 11/1-1718 din 14.06.2023

Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării

Prin prezenta, în ordinea examinării repetate a proiectului definitivat cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (stimularea dezvoltării și utilizării serviciilor electronice), (**număr unic 313/MDED/AGE/2023**), constatăm că Instituția Publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” (în cele ce urmează STISC) nu se regăsește în *Sinteza obiectiilor și propunerilor*, astfel nu este clar dacă au fost luate în considerare propunerile și obiecțiile prezentate la prima avizare, și nu cunoaștem argumentele privind acceptarea/neacceptarea acestora.

În această conjunctură reiterăm următoarele obiecții și propuneri:

Pentru **art. I**, în contextul propunerilor de modificare a Legii nr. 173/1994 privind modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale, propunem să fie ajustate și prevederile art. 1 alin. (5) din aceasta și anume să fie aduse în concordanță cu prevederile art. 56 alin. (1) din Legea Nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

La **art. IX**, propunerea de modificare a Legii 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, pct. 3, *art. 14 alin. (1)* „(1) Decizia de înregistrare se emite în format electronic, iar la solicitarea expresă a beneficiarului se eliberează copii ale acesteia pe suport de hârtie.”, considerăm necesar a se menționa că se eliberează copii autentificate deoarece în lipsa autentificării acestuia copia documentului nu are putere juridică.

Cu respect
Digitally signed by Corețchi Alexandru
Date: 2023.06.22 17:57:07 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Director

Alexandru COREȚCHI

AGENȚIA SERVICII PUBLICE A REPUBLICII MOLDOVA
PUBLIC SERVICES AGENCY OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

MD-2012, mun. Chișinău, str. Aleksandr Pușkin, nr. 42

42 Aleksandr Pushkin str., MD-2012 Chisinau

tel.: +373 22 50 46 54, fax: +373 22 21 22 59, e-mail: asp@asp.gov.md, web: asp.gov.md

28.06.2023 nr. 01/0978

La nr. 11/1-1718 din 14.06.2023

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

Cu referire la proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (stimularea dezvoltării și utilizării serviciilor electronice) (număr unic 313/MDED/2023), transmis repetat spre avizare de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării cu nr.11/1-1718 la data de 14.06.2023, comunicăm următoarele.

1. Art. III. - Legea nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, Alineatul (5), Articolul 3: la litera m), după cuvântul "reședința" de completat cu cuvântul "temporară" (în conformitate cu Codul civil al Republicii Moldova și modelele actelor de identitate din Sistemul Național de Pașapoarte, aprobate prin HG nr.522/2019);

2. Art. V, pct. 5 (care prevede modificări la art. 44 al Legii cadastrului bunurilor imobile). Proiectul prevede: la alineatul (1), primul enunț, cuvintele „debitorului ipotecar sau a creditorului ipotecar” se substituie cu textul „depuse în condițiile art. 30/1”. Propunerea dată nu poate fi acceptată, or, ipoteca se poate dobândi, și respectiv, înregistra nu doar în temeiul unui contract de ipotecă autentificat notarial (caz în care cererea într-adevăr se va depune potrivit art. 30/1), dar și în cazul cesiunii creanței ipotecare, în baza contractului de cesiune încheiat în scris, caz în care notarul nu este implicat în proces, respectiv, cererea nu va putea fi depusă potrivit art. 30/1.

În acest context, propunem următoarea formulare: cuvintele „în baza cererii debitorului ipotecar sau a creditorului ipotecar” se substituie cu textul „în baza cererii depuse în condițiile art. 30/1 sau în baza cererii debitorului ipotecar sau a creditorului ipotecar, în alte cazuri”.

De înlocuit data republicării legii: „2020, nr. 229-233, art. 492” cu „2021, nr. 88-95, art. 79”;

Art. VIII. - Legea nr.131/2007 privind siguranța traficului rutier, pct. 4, Articolul 54:

3. De înlocuit sintagma „plăcile cu numărul de înmatriculare” cu sintagma „plăcile de înmatriculare”. (Dacă ar fi fără număr ar fi semifabricat, dar nu placă. Conform standardului moldovenesc SM 122:2014 „Vehicule rutiere. Plăci de înmatriculare pentru autovehicule și remorci”, 2.4 placă de înmatriculare: Placa semifabricat pe care este aplicat numărul de înmatriculare și care este pregătită pentru a fi montată pe vehicul.);

4. În partea ce ține de modificările propuse la Art. IX din proiect, comunică următoarele.

Previzibilitatea reglementării activității de întreprinzător și previzibilitatea cheltuielilor sunt reglementate prin normele stabilite la art.5 și 6 din *Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător*. Astfel, potrivit prevederilor art. 6 alin. (1) al Legii nr. 235/2006, plățile pentru actele permise eliberate întreprinzătorilor de către autoritățile administrației publice și alte instituții cu funcții de reglementare și control se stabilesc prin legi, cu indicarea actului și a mărimii taxei pentru aceste acte.

Totodată, potrivit prevederilor art. 24 alin. (8) al *Legii nr.234/2021 cu privire la serviciile publice*, nomenclatorul serviciilor publice cu plată prestate de către autoritățile/instituțiile publice bugetare și mărimea tarifelor la servicii se stabilesc de către Guvern sau, după caz, de către autoritățile administrației publice locale, în funcție de bugetul de la care se finanțează autoritatea/instituția respectivă.

În condițiile pct. 3 al Statutului Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr.314/2017 privind constituirea Agenției Servicii Publice*, **Agenția are autonomie financiară și deține conturi bancare în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor.**

Prin urmare, la punctul 1, propunerea modificării alin.(1) al art. 4 din *Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali nu se acceptă.*

Potrivit prevederilor art. 8 alin. (1) din *Legea nr.220/2007*, documentele pentru înregistrarea de stat se perfectează în limba română și:

- a) fie se transmit organului înregistrării de stat **în formă de documente electronice** semnate cu semnătura electronică avansată calificată;
- b) fie se depun la sediul organului înregistrării de stat **pe suport de hârtie**;
- c) fie se expediază organului înregistrării de stat **pe suport de hârtie, prin scrisoare recomandată.**

În conformitate cu prevederile art.82 alin.(1) din *Codul administrativ nr.116/2018*, dacă procedura administrativă trebuie realizată în scris conform art.28 sau se realizează în scris, autoritatea publică, concomitent cu inițierea procedurii, întocmește **un dosar în format electronic sau pe suport de hârtie**, care conține toate documentele și înscrisurile ce se referă la procedura respectivă.

Astfel, *Codul administrativ* nu stabilește un mod mixt de întocmire a dosarelor administrative.

Reieșind din prevederile menționate *supra*, în cazul depunerii cererii de înregistrare pe suport de hârtie, decizia de înregistrare urmează să fie emisă la fel pe suport de hârtie. Adițional, informăm că setul de documente aferente

înregistrării de stat conține și documente emise și aprobate de către solicitant (statutul, actul adițional ș.a.), care la momentul înregistrării de stat se eliberează deponentului cu parafa ce conține semnătura registratorului în domeniul înregistrării de stat.

Totodată, este de menționat că, la moment, nu este stabilită o procedură specifică pentru verificarea autenticității semnăturii electronice, create utilizând un certificat calificat al cheii publice eliberat de un prestator de servicii de încredere dintr-un alt stat, cât și viceversa. Acesta creând un impediment la eliberarea documentelor electronice (decizia de înregistrare, extrasul din Registrul de stat) societăților cu investiții străine.

Respectiv, în punctul 3 la art. 14 alin. (1), cuvintele „copii ale acesteia” de exclus.

5. În conformitate cu prevederile art.4 lit. h), art.18 alin.(2) și art. 25 alin.(1) lit. c) din Legea nr.234/2021 cu privire la serviciile publice, prestarea serviciilor publice se asigură în mod prioritar în formă electronică, concomitent cu aplicarea principiului de prestare a serviciilor publice prin căi multiple, respectiv în condițiile existenței atât a modalităților fizice, cât și a celor electronice.

Astfel, beneficiarul de servicii publice este în drept să solicite și să beneficieze de servicii publice și să obțină rezultatul prestării acestora în formă electronică și/sau pe suport de hârtie, la alegere.

Mai mult de atât, excluderea posibilității de a putea fi solicitate documentele pe suport de hârtie contravine pct. 15 din Directiva UE 2019/1151 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 de modificare a Directivei (UE) 2017/1132 în ceea ce privește utilizarea instrumentelor și a proceselor digitale în contextul dreptului societăților comerciale.

Prin urmare, prevederile menționate *supra* reglementează dreptul de solicitare a documentelor pe suport de hârtie, care presupune implicit aplicarea semnăturii olografe, ci nu a copiilor de pe documentele electronice. Or, regimul juridic de utilizare a copiilor nu este expres prevăzut de legislație.

Respectiv, modificările propuse în punctul 6, la articolul 34 nu se susțin.

Totodată, propunem la articolul 8 alineatul (1) litera a) și la alineatul (2²), precum și la articolul 34 alineatul (2⁴) din Legea nr.220/2007, textul „Legii nr.91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic” de substituit cu textul „Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere”.

De înlocuit sintagma „acordarea serviciilor” cu sintagma „prestarea serviciilor”;

6. Art. XI. - Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, Pct. 2, la articolul 2, alineatul 1):

De înlocuit sintagma „autoritățile administrative autonome” cu sintagma „autorităților administrative autonome”. (conform legii 142/2018);

și Pct. 6, articolul 6 (6):

După cuvintele „se distribuie” de completat cu cuvintele „în modul următor:”.

7. Cu referire la Art. XIII alin. (3) al proiectului de lege, menționăm că acesta prevede că Camera Notarială în comun cu Agenția Servicii Publice va stabili „procedura de înregistrare în cazurile în care este imposibilă depunerea de către notar a cererii de înregistrare a dreptului în formă electronică”. Menționăm că în cazul în care notarul va fi în imposibilitate de a depune cerere, se va aplica procedura existentă, deja stabilită prin acte normative, când titularul dreptului depune actele pentru înregistrare. Deci, nu este necesar de a stabili unele proceduri suplimentare de către Camera Notarială și ASP.

Pentru cazurile în care notarul va fi în imposibilitate de a depune cerere, ar fi oportun de a stabili procedura de documentare a faptului imposibilității depunerii cererii. Respectiv, propunem substituirea textului „procedura de înregistrare în cazurile în care este imposibilă depunerea de către notar a cererii de înregistrare a dreptului în formă electronică” cu textul „procedura de documentare a faptului imposibilității depunerii de către notar a cererii de înregistrare a dreptului în formă electronică.”

Director adjunct

Digitally signed by Manic Sergiu
Date: 2023.06.28 15:05:32 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Sergiu MANIC

Rîjcov Nicolai, 022 504 973
Inga Grecu-Stavila, 022 207 643
Lilia Mandraburca, 022 207 856
Olesea Savcenca, 022 257 014